

ผลของการใช้โปรแกรมเตรียมความพร้อมต่อความวิตกกังวลก่อนการฝึกภาคปฏิบัติ
ในแหล่งฝึกนอกสถานศึกษาของนักศึกษาพยาบาล

นางสาววรภากรณ์ ยศทวี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-638-950-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF READINESS PREPARATION PROGRAM ON ANXIETY
PRIOR TO OFF - CAMPUS PRACTICE OF NURSING STUDENTS

Miss Waraporn Yottavee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Education

Nursing Education Program

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-638-950-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการใช้โปรแกรมเตรียมความพร้อมต่อความวิตกกังวลก่อน
การฝึกภาคปฏิบัติในแหล่งฝึกนอกสถานศึกษาของนักศึกษาพยาบาล
โดย นางสาววราภรณ์ ยศทวี
สาขาวิชา การพยาบาลศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิชญภรณ์ มูลศิลป์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิชญภรณ์ มูลศิลป์)

กรรมการ
(ดร. ไพฑูรย์ โพธิ์สาร)

วารสาร ยศพิ ผลของการใช้โปรแกรมเตรียมความพร้อมต่อความวิตกกังวลก่อนการฝึก
ภาคปฏิบัติในแหล่งฝึกนอกสถานศึกษาของนักศึกษาพยาบาล (EFFECTS OF READINESS
PREPARATION PROGRAM ON ANXIETY PRIOR TO OFF-CAMPUS PRACTICE OF NURSING
STUDENTS) อ. ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. พิษณุภรณ์ มูลศิลป์, 170 หน้า. ISBN 974-638-950-5

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมเตรียมความพร้อมต่อความวิตกกังวล
ก่อนการฝึกภาคปฏิบัติในแหล่งฝึกนอกสถานศึกษาของนักศึกษาพยาบาล เปรียบเทียบความวิตกกังวลของ
นักศึกษาก่อนและหลังได้รับการใช้โปรแกรมเตรียมความพร้อม และเปรียบเทียบความวิตกกังวลของนักศึกษา
ระหว่างกลุ่มที่ใช้โปรแกรมเตรียมความพร้อมกับกลุ่มที่ได้รับการปฐมพยาบาลตามปกติ กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษา
พยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรดิตต์ จำนวน 24 คน ได้จากการคัดเลือกและจัดแบ่ง
เข้ากลุ่มโดยเลือกผู้ที่มีคะแนนความวิตกกังวลก่อนการฝึกภาคปฏิบัติในแหล่งฝึกนอกสถานศึกษาตั้งแต่เปอร์เซ็นต์
ที่ 50 ขึ้นไป และมีคะแนนความวิตกกังวลที่เป็นลักษณะเฉพาะบุคคลตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา แบ่งเป็นกลุ่ม
ทดลองและกลุ่มควบคุม โดยวิธีจับคู่คะแนน กลุ่มละ 12 คน เท่ากัน

กลุ่มทดลองได้รับการใช้โปรแกรมเตรียมความพร้อมที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยนี้ โปรแกรมเตรียม
ความพร้อมประกอบด้วยกิจกรรม 3 อย่างคือการให้ที่นอนน้อง การใช้สถานการณ์จำลอง การใช้สไลด์ประกอบเสียง
ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการปฐมพยาบาลตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) โปรแกรมเตรียมความพร้อม
2) แบบสอบถามความวิตกกังวลเกี่ยวกับการฝึกภาคปฏิบัติในแหล่งฝึกนอกสถานศึกษา เครื่องมือทุกชุดสร้างโดย
ผู้วิจัยและผ่านการตรวจสอบความตรงในเนื้อหา ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความวิตกกังวลเกี่ยวกับการฝึก
ภาคปฏิบัติในแหล่งฝึกนอกสถานศึกษาเท่ากับ .90 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัธยฐาน ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์
ทดสอบความแตกต่างของคะแนนความวิตกกังวลก่อนและหลังได้รับการทดลองโดยสถิติวิลคอกซันและทดสอบ
ความแตกต่างของคะแนนความวิตกกังวลระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมโดยใช้การทดสอบของแมน-วิทนี

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการใช้โปรแกรมเตรียมความพร้อมมีความวิตกกังวลก่อนการฝึกภาค
ปฏิบัติในแหล่งฝึกนอกสถานศึกษาลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการใช้โปรแกรมเตรียมความพร้อมมีความวิตกกังวลก่อนการฝึกภาค
ปฏิบัติในแหล่งฝึกนอกสถานศึกษาลดลงมากกว่านักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการปฐมพยาบาลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์
สาขาวิชา การพยาบาลศึกษา
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

3971585136 : MAJOR NURSING EDUCATION

KEY WORD : READINESS PREPARATION PROGRAM / ANXIETY / PRACTICE OF NURSING

WARAPORN YOTTAVEE : EFFECTS OF READINESS PREPARATION PROGRAM ON ANXIETY
PRIOR TO OFF-CAMPUS PRACTICE OF NURSING STUDENTS. THESIS ADVISOR : ASSIST
PROF. PICHAYAPORN MOOLSILPA, Ph.D 170 pp ISBN 974-638-950-5

The purposes of this experimental research were to study effects of readiness preparation program on anxiety prior to off-campus practice of nursing students and to compare the anxiety between the experiment and control group and to compare anxiety of nursing students who received using readiness preparation program and those who received regular information method. Research samples consisted of 24 second-year nursing students of Boromaratchonnee Uttaradit Nursing College who had state anxiety score more than percentile 50 and had trait anxiety score less than percentile 25. Subjects were randomly assigned into one experimental and one control group there were 12 students in each group.

The experimental group received using by readiness preparation program, this method was consisted of three activities peer group, simulations and sound slide and the control group received regular information method. Research instrument was state anxiety test, which was tested for content validity and reliability. The reliability of state anxiety test was .90. The data was analyzed by median, quatile deviation, Wilcoxon Matched-Pairs Signed Rank Test, Mann-Whitney U Test.

The major findings were as follows :

1. Nursing students who were received using readiness preparation program had lower state anxiety score and significant difference at the .05 level.
2. Nursing students who were received using readiness preparation program had lower state anxiety score than the control group, and significant difference at the .05 level.

ภาควิชา..... คณะพยาบาลศาสตร์.....

สาขาวิชา..... การพยาบาลศึกษา.....

ปีการศึกษา..... 2540.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิชญภรณ์ มูลศิลป์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ให้ข้อคิดเห็น แก้ไข ข้อบกพร่อง ให้ความเอาใจใส่และเป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร กรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณในความกรุณาเป็น อย่างสูง

ผู้วิจัยขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์สิทธิชัย หาญสมบัติและรองศาสตราจารย์ พิศมัย หาญสมบัติ ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้ง ผู้ทรงคุณวุฒิ ทุกท่านที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณผู้อำนวยการ คณาจารย์และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2540 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท ที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการทดลองใช้เครื่องมือ

หนึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณอาจารย์อำไพ ยุติธรรม ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรดิตถ์ อาจารย์ศรีสมพร ทรวงแก้ว หัวหน้าภาค วิชาพื้นฐานการพยาบาล ที่ได้สนับสนุนให้โอกาสในการศึกษาและเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา ผู้วิจัย ขอขอบคุณคณาจารย์ภาควิชาพื้นฐานการพยาบาลทุกคน และนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2540 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรดิตถ์ ที่ให้ความความช่วยเหลือและให้ ความร่วมมือในการทำวิจัยเป็นอย่างดี งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนบางส่วนจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ น้องและหลานที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุน และเป็นแรงใจในการศึกษาตลอดมา ขอขอบคุณ"ครอบครัวศรีฟ้า" และ "ครอบครัวศรีราพิพัฒน์" ที่สนับสนุนให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัย รวมทั้งเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆร่วมรุ่นทุกคนที่ดูแลเอาใจใส่ คอยติดตามกระตุ้น ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจตลอดเวลาที่ศึกษา จนทำให้วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงสมบูรณ์ได้ด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญแผนภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
1.3 แนวเหตุผลและสมมติฐาน	9
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	11
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	12
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	14
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
3 วิธีดำเนินการวิจัย	71
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	85
5 สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย	89
รายการอ้างอิง	98
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	109
ภาคผนวก ข. สถิติที่ใช้ในการวิจัย	111
ภาคผนวก ค. ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างและคุณภาพของเครื่องมือ	115
ภาคผนวก ง. เครื่องมือวิจัย	123
ประวัติผู้วิจัย	170

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	เปรียบเทียบคะแนนความวิตกกังวลก่อนการฝึกภาคปฏิบัติในแหล่งฝึกนอกสถานศึกษาของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังได้รับการใช้โปรแกรมเตรียมความพร้อมและการปฐมนิเทศตามปกติ..... 86
2	เปรียบเทียบคะแนนความวิตกกังวลก่อนการฝึกภาคปฏิบัติในแหล่งฝึกนอกสถานศึกษาของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองก่อนและหลังได้รับการใช้โปรแกรมเตรียมความพร้อม..... 87
3	เปรียบเทียบคะแนนความวิตกกังวลก่อนการฝึกภาคปฏิบัติในแหล่งฝึกนอกสถานศึกษาของนักศึกษาพยาบาลในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังได้รับการใช้โปรแกรมเตรียมความพร้อมและหลังได้รับการปฐมนิเทศตามปกติ..... 88
4	คะแนนความวิตกกังวลก่อนการฝึกภาคปฏิบัติในแหล่งฝึกนอกสถานศึกษาของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังได้รับการใช้โปรแกรมเตรียมความพร้อม..... 115
5	คะแนนความวิตกกังวลก่อนการฝึกภาคปฏิบัติในแหล่งฝึกนอกสถานศึกษาของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังได้รับการปฐมนิเทศตามปกติ..... 116
6	คะแนนความวิตกกังวลก่อนการฝึกภาคปฏิบัติในแหล่งฝึกนอกสถานศึกษาของนักศึกษาพยาบาลในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนได้รับการใช้โปรแกรมเตรียมความพร้อมและได้รับการปฐมนิเทศตามปกติ..... 117
7	คะแนนความวิตกกังวลก่อนการฝึกภาคปฏิบัติในแหล่งฝึกนอกสถานศึกษาของนักศึกษาพยาบาลในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังได้รับการใช้โปรแกรมเตรียมความพร้อมและได้รับการปฐมนิเทศตามปกติ..... 118
8	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความวิตกกังวลก่อนการฝึกภาคปฏิบัติในแหล่งฝึกนอกสถานศึกษาของนักศึกษาพยาบาล..... 119
9	อำนาจจำแนกของแบบสอบถามความวิตกกังวลที่เป็นลักษณะเฉพาะบุคคล..... 120
10	ความรู้สึกเกี่ยวกับการฝึกภาคปฏิบัติในแหล่งฝึกนอกสถานศึกษาของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์..... 168

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11	สภาพการณ์หรือสถานการณ์ในแหล่งฝึกนอกสถานศึกษา ที่ก่อให้เกิด ความวิตกกังวลสำหรับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรดิตถ์..... 168
12	ข้อมูลที่นักศึกษาต้องการได้รับก่อนการฝึกภาคปฏิบัติในแหล่งฝึกนอก สถานศึกษาของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี อุดรดิตถ์..... 169
13	จำนวนบุคคลที่นักศึกษาต้องการให้เป็นที่ปรึกษาหรือเป็นผู้ให้ข้อมูล เกี่ยวกับการฝึกภาคปฏิบัติในแหล่งฝึกนอกสถานศึกษา.....169

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	ขั้นตอนการเกิดความวิตกกังวล.....	35
2	ขั้นตอนการเกิดความวิตกกังวลและผลของความวิตกกังวล.....	36
3	ขั้นตอนการผลิตสไลด์.....	63